

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{2}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{4}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{2}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{4}$ an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numele singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiun

Între tron și popor.

E grozav până la ce măsură s'a ridicat brutalitatea sistemului politic din Ungaria. Toate instituțiile constituționale sau falsificate ori zădărnice de tot. Nu mai domnește azi decât forța puterii de stat, care lucră cu banul și baioneta, după placul său. Parlamentul reprezintă nu numai un singur popor, ci chiar numai o clică din acest popor. Ori-ce direcțiune mai sănătoasă este zădărnice, ori-ce curent spre libertate și dreptate este sufocat, și marea majoritate a populației, 10 milioane de nemaghiari, spoliata de absolut toate drepturile sale este considerată pur și simplu ca brut material pentru fabrica maghiarizării.

Tirania și despotismul este ridicată la tronul vieții publice și toate încercările, toate eforturile de eliberare de sub această rușinoasă stare se sdobesc de colosul greu ce apasă asupra noastră a tuturor. Guvernul maghiar este acest urgisit colos.

Să nu ni-se spună, că ne-am retras din viața publică, în pasivitate! Eată Sații, poporul cel „loial”, vecinic oportun, a făcut totul ce „i-s-a cerut”. A mers în dietă, a sprijinit guvernul și a ascultat de toate poruncile lui. Și totuși ce folos?

Ca și ceilalți nemaghiari Sații sunt expuși și ei maghiarizării fără nici o crupă.

Eată, că acum „i-s-a creat o situație, care revoltă tot simțul, ce n'a adormit încă, și provoacă la opoziție și svircolire pe suferință, care n'a resignat și n'a abzis de dreptul său la existență. S'a revoltat și femeile, în măsură așa de mare, încât desconsiderând toate considerațiile, ce li le impune sexul, au plecat în deputațiune la tron, ca să se roage, să suplice către înaltul Monarch al acestei țări, ca să nu le expună poporul la o înjosire, ca ceea-ce „i-a pregătit guvernul maghiar.

Zică cine ce va vrea, dar deputațiunea acestor femei storce respect și merită toată lauda. Ori-ce vederi ar avea cineva despre rolul femeii în politică trebuie să recunoască un lucru. Femeile fac și ele parte din neamul lor.

Ele constituie jumătatea neamului, pe care „i-l iubesc cu o gingașie și cu o profunditate de sentiment proprie inimei femeiești. Femeia e mai simțitoare și mai conservatoare decât bărbatul, și noi Români vom și mai bine aprecia rolul frumos și mare ce-l are femeia în lupta națională a unui popor, în lupta de a fi și a rămâne, ce te-a făcut D-zeu.

Lupta ce li-se impune azi popoarelor uemaghiare nici nu mai e luptă politică, ci curat luptă pentru existență, luptă pentru a fi sau a nu fi: Român, Sas, Sârb ori Slovac, ce firea te-a făcut.

Și când toată comoara noastră națională e în primejdie, când toate sentimentele noastre sunt atacate, în mod brutal, când conștiința noastră e violentată în cel mai obraznic mod, — mai e oare mirare, că femeile se ridică și ele într-o apărare?

Nu! E firesc — și e tocmai caracteristic pentru gradul la care s'a ridicat brutalitatea contrarului și nemulțumirea noastră.

Aceasta este explicarea pasului, ce au făcut damele, cari s'au dus în deputațiune la tron.

Ele au voit să se roage de Monarch, ca să abată o lovitură îndreptată asupra neamului lor. Ele nici nu puteau face altceva decât să se roage, căci sunt femei.

Bărbații — ei au luptat. Au luptat cu cuvântul, cu știința. Au luptat în parlament, în adunări municipale, în adunări electorale, ori-unde au putut. Unora nu li-s'a permis nici una, nici alta. Dar zădărnica a fost lupta. Forța nu ascultă

cuvântul, forța nu se retrage dinaintea adevărului.

Cavântul lor a răsunat în pustiu. Cei puternici, stăpânitorii de azi, tiranii de azi, n'au inimă, n'au simțire, n'au minte. Ei au însă puterea a mână.

Dela cine?

Dela tron, dela Monarch.

De aceea au voit să meargă la tron, la Monarchul, ca să-i spună verde cum stau lucrurile și cum abusează de putere aceea, cărora li-a dat-o cu gândul bun de a-și vedea toate popoarele fericite sub oblăduirea, ear' nu sub oprirea lor.

Și s'au dus la tron.

Nu s'au dus bărbații. Ei poate ar fi vorbit energic, bărbătește, și asta nu ar fi convenit. Ei poate că ar fi avertizat de pericolele ce pregătesc aceea, cari bunăstare ar trebui să pregătească, fericire și mulțumire între popoarele credincioase tronului Maiestății Sale.

S'au dus femeile. Inimi blânde, suflete gingașe, iubitoare de ordine și de adevăr. Ele s'au dus cu rugăciune. Voiau să ceară, și să se roage. Atâta tot. Că li-se va primi ruga? Că li-se va asculta cererea? Nu atârnă dela ele. Dar ele aveau pornire tare în suflet, aveau credință și încredere în El, Domnul și Domnitorul țării, la care întodeauna cu respect au privit în sus.

S'au dus către tron. Dar ministrul, slujitorul Monarchului, s'a pus înaintea lor și le-a zis: „N'aveți voce să intrați. Majestatea Sa nu are voie să Vă asculte. Majestatea Sa nu face politică. Eu fac politică. Și eu nu Vă permit să mergeți la tron. Îndreț și — acasă”.

Așa a vorbit Bánffy, pașa de oarecând, și slujitorul de acum al Maiestății Sale, către femeile cari purtau în sufletul lor dorul și durerea unui popor întreg, cari reprezentau oareși-cum suferința tuturor popoarelor nemaghiare din Ungaria.

Slujitorul s'a pus între tron și popoarele țării.

Stă rău corabia statului — ca să intrăm în limbajul lui „Reichswehr”. „Cărmaci” nu pot și nu vor să o scoată la cale și să o ducă în portul păcii naționale. Cărmaci lucră unul într-o parte, altul într-alta. Ei își arogă drepturi chiar peste supremul stăpân al corabiei și abuzează de ele.

Timpul strigă după supremul stăpân al corabiei să facă rânduială, să spargă cale corabiei spre port. Popoarele de pe corabie se asociază la glasul timpului și cer reglementarea „cărmacilor” răi.

Sibiu, 27 Ianuarie a.

Regele României și Țării. „Neue Freie Presse” ne aduce știrea, că Maiestatea Sa Regele României va visita pe Maiestatea Sa Împăratul Rusiei, la Petersburg, în cursul acestei primăveri.

Sații verzi și deputațiunea femeilor. Comitetul de 30 al Saților verzi din Brașov a adoptat în ședința dela 25 Ian. n. o moțiune de simpatie către deputațiunea femeilor, cari au mers la Viena.

Comitetul de 30 al verzilor din Brașov — se zice în moțiune — e cu deosebire vesel că femeile au lucrat așa de energic, după ce moleșirea și nepăsarea cercurilor conducătoare ale poporului nostru au zădărnicit exmiterea unei deputațiuni de protestare.

Se vede deci că verzii au fost proiectat o deputațiune numeroasă, nu ca să suplice, și să se roage, cerând lucruri ce nu se pot împlini, ci să protesteze acolo în Viena în fața cercurilor hotărâtoare și a lumii!

E bine să fixăm această deosebire...

„Brutalitatea maghiarizării”. Se știe cât de departe merge guvernul acum în promovarea maghiarizării numelor de familie. Li-s'a impus tuturor oficialilor și servitorilor de pe la unele gări din Ardeal, cum e și Sibiuul, ca „și maghiarizeze numele. Li-s'au dat nume ungurești gata, numai să iscălească cererea de — renegare.

Comitetul verzilor din Brașov a provocat acum pe deputații sași din țeara Bârsei, să interpeleze pe guvern asupra acestei noue brutalități a maghiarizării.

Comisiunea școlastică a camerei deputaților din Budapesta a ținut alaltăieri o ședință. Membrii „și-au împărțit între sine materialul raportului ministerial despre starea instrucțiunii, ca să-l refereze. Căpitoul despre școlăle medii s'a dat deputatului Ciocan, fostul director al gimnasiunii noastre din Năsăud.

„Corabia” Austriei.

— Din „Reichswehr”. —

Revenim la articolul dela 23 I. c. al lui „Reichswehr”, de care am amintit pe scurt ieri, ca s'e-l d m mai complet. Traducem partea a doua a articolului:

Deja se ridică în dieta Boemiei contrastele mari și acute, deja virtuțile spumegătoare arată, că sunt apropiate prunduri în ape, pe cari earăși se va opri de nou corabia statului.

Poate încă se pară cu puțință, de a câștiga prin tact și dibăcie o bucată de cale liberă; se poate încă crede, că corăbiei „i-se va da un curs, care va trece-o și peste cele mai periculoase bănci de năsip; dar' mai aproape decât această posibilitate stă la tot cazul probabilitatea, că după stăncile zilei (ordinațiunile de limbă. Red. „Trib.”) stau ascunse nouă și grele primejdii în viitor, poate-că acoperite de o apă lină înșelătoare, și că față cu mărirea și înșelăciunea acestor primejdii nici talentul de cărmaci al baronului Gautsch nu va fi îndestulitor. Pentru a înțelege aceasta trebuie numai să ne gândim că după sesiunea dietelor, — ori-cum ar decurge, nu împoartă, — se ridică amenințătoare sesiunea reichsrathului, și că în mijlocul aceleia stă desbaterea asupra pactului cu Ungaria ca un comod curs pentru toate curentele radicale. Și dacă am voi să ne ajutăm cu o dizolvare a parlamentului, atunci și mai mult am sta înaintea unei zădărnici, am sta înaintea primejdiei de a avea un parlament nou, dar' nu un parlament flexibil, atunci am merge poate mai mult, ca altă-dată, spre naufragi, spre deplin faliment al ori-cărei politice de împăcare.

De aceea e mai îndreptățit pesimismul, decât o concepțiune optimistă, de aceea se acată de steagul de cărmaci al baronului Gautsch fatala îndoială. Prea mulți cărmaci au stat d-ja acolo, unde stă el astăzi, pe podul de comandă al corăbiei de stat, și nici unul n'a îndeplinit lucrul cel greu și toți au desprins bandiera, obosiți și resignați....

Corabia Austriei însă totuși nu mai poate rămâne decenii de-arîndul în nenorocitele ape ale luptei de naționalități, având malul în față, portul înaintea ochilor, expusă furtunii și primejdiei continue de a se sparge. Trebuie totuși să vină în sfârșit un cărmaci, care să pricepe bine, pe care vadrurile nu-l înșală, și care observă toate stăncile! Ear' dacă așteaptă cărmaci n'ar exista peste tot? Dacă toate cunoștințele cele mai exacte ale stărilor din Austria, dacă dibăcia cea mai mare de bărbat de stat, dacă și ochiul de cărmaci cel mai exercitat nu ar fi îndestulitor spre a întrevăde această nenorocită lume stâncoasă? D'apoi dacă acesta e un teren vulcanic, în continuă străformare, în continuă surpare, așa căt nici o chartă, nici o experiență politică, nu poate arăta linia unei călătorii neprimejdioase, pentru-că necontentit răsăr nouă colțuri de stâncă, și se formează nouă bănci de năsip și de gloduri? Atunci într-adevăr corabia de stat austriacă ar fi condamnată, ca și luntrea aventurierului holandez, să umble cruciș pe ocean, până-ce vremurile și furtunile îi vor s'abliconstrucția și se va cofunda? Aceasta nu-i permis să se întâmple. De aceea trebuie să vină alt cărmaci, și apoi ear' altul, pentru-că totuși trebuie să o aducă

unul la cale, unul totuși va fi în fine norocos. Și dacă nu....?

Poate, că ar fi timpul de a gândi odată serios, că oare n'ar fi mai prudent a rupe odată cu politica de cărmaci și a studia, în loc, terenul, din care răsăr nemăratele contraste naționale.

Și dacă s'ar dovedi, că terenul acesta e incalculabil, și de aceea impasabil, atunci s'ar impune de sine să medităm, că oare aci înainte de toate n'ar fi locul, ca inginerul suprem de marină să facă us de puterea sa și să construească o cale de trecere, fie chiar și prin spargere de stânci.

Condițiunea fundamentală pentru aceasta ar fi, fără îndoială, stabilirea posesiunii fiecărui neam prin o dreaptă, dar' imutabilă delimitare a cercurilor administrative și electorale în întreg imperiul, după naționalități.

Pentru-că numai pe această condițiune prealabilă s'ar pute întemeia un sistem de guvernament, care să garanteze fiecărei națiuni, în lăuntrul cadrului bine stabilit al teritoriului său, deplină libertate de dezvoltare a caracterului, limbei și culturii sale.

Nu mai atunci ar fi peste tot cu puțință ca naționalitățile Austriei să se valideze într-o rivalitate pacifică una lângă alta, pentru-că li-s'ar lua posibilitatea de a lucra în nisuița lor spre dezvoltare națională, una contra altele.

Nu mai atunci s'ar pute desfășura o luptă națională intensă și totodată salutară, pentru-că atunci ea n'ar mai avea direcțiuni expansive.

Dar' firește așa de înțelepți ar fi trebuit să fie cei de acum 30 de ani, când s'a început edificarea portului cu legile fundamentale. Decât că atunci domina liberalismul și pentru el o singură cale venia în considerație: curentul doctrinelor liberale. El „și-a usat astfel toți cărmaci cei mai buni fără să fi ajuns în port.

Și astfel lipsește până în ziua de azi o cale fără primejdii, prin regiunea stâncoasă a luptelor naționale, astfel se ostenește buna, vechea politică de cărmaci a Austriei, neobosit și zădărnice, spre a căuta ce nu se poate găsi, un curs de împăcare printre contrastele implacabile.

Baronul Gautsch poate să-și pună toată puterea și voința cea mai cinstită, poate să dea curs nobilei ambițiuni de a deveni el bărbatul, care în sfârșit conduce Austria. Noi nu ne îndoim de el, dar' ne îndoim de valoarea ori-cărei politice de cărmaci.

Timpul reclamă pe inginerul, care sparge printre stăncile precipițe o cale sigură corăbiei de stat..

Deputațiune respinsă.

În optimismul nostru credeam ieri unei optimiste știri venite din Viena, că deputațiunea s'deseacă va fi primită. Știrea nu s'a adevărit. Guvernul unguresc a zădărnicit primirea punându-se între Monarch și popoarele Sale.

Dela cabinetul aulic s'a spus deputațiunei să ceară învoirea guvernului din Pesta. Trei dame au venit Marți la Pesta și au mers la Bánffy, cerându-i voe. Bánffy le-a denegat cererea. A zis, că dacă ar face aceasta și Monarchul le-ar împlini cererea atunci guvernul ar trebui să-și dea demisiunea, și asta nu o pot pretinde damele (!). A mai zis Bánffy: Majestatea Sa nu face politică; politica o face guvernul. Aceste cuvinte au făcut penibilă impresiune. — Bánffy s'a angajat să aștearnă el adresa deputațiunei, dar' femeile nu „i-au dat-o, pretextând, că e în Viena.

Bánffy cu purtarea lui a dat M. Sale să înțeleagă, că are de a alege între două lucruri: ministrii Sei, și popoarele Sale....

„In Ungaria”.

— Studiu politic —

de

Baron Iehan de Witte.

(Urmare).

VII.

Reduși la neputință de o organizațiune așa de formidabilă și de cinică, Români din Transilvania au renunțat a lupta pe terenul electoral care le era închis. În 1881 reușiți în congres la Sibiu, au hotărât se nu mai ia parte la alegerile legislative, idee de mult timp agitată printre ei.

Români din Bănat, după-ce au perseverat câțva într-o luptă sterilă, au decis la rîndul lor să se abțină; în 1887, un singur candidat de ai lor a putut reuși și cu modul acesta reprezenta un popor de 3 milioane într-o adunare de 417 deputați: rezultat deplorabil, când te gândești, că Români, relativ cu numărul lor trebuiesc să aibă cel puțin 70 reprezentanți în cameră. De atunci ei au încetat cu desăvîrșire a lua parte la alegeri.

Înzădar, s'a văzut în mai multe circumscripții, gendarmi, întrebunțând forța și violența pentru a scoate din locuțiile lor pe alegători recalcitranti și a-i duce la vot: Români au persistat cu curaj în abținerea hotărâtă.

Slovacii și Sârbii din Ungaria au fost nevoiți pentru același motiv, după mai mulți ani a se decide pentru o atitudine pasivă și astfel față cu Sații Transilvaniei, un număr de 200.000, cari au trimis în cameră 8 deputați realiați guvernului, cei 10 milioane de nemaghiari ai regatului n'au un singur reprezentant în cameră, sau și mai mult, sunt reprezentați prin cei mai crânceni adversari ai lor.

Dar Români (ca și Slovaci și Sârbi) nu s'au resemnat la această stranie situație. N'au renunțat a obține dreptate și a reveni la drepturile lor. Depărtați din parlament, ei s'au constituit în partid național, pentru a-și aduce cauza înaintea tribunalului opiniei publice. Prin mijlocul broșurilor tipărite în mai multe limbi, prin mijlocul renumirilor publice și a congreselor organizate în mai multe țări, ei au făcut ca Europa întreagă să se intereseze de cauza lor.

Programul revendicărilor lor se poate rezuma astfel:

- 1). Reconstituirea vechii autonomii a Transilvaniei, basată pe dreptul istoric, și astfel cum Împăratul o stabilise în 1863.
- 2). Introducerea limbei române alături de cea maghiară, în administrație și justiție și numirea funcționarilor români în districtele locuite de Români.
- 3). Revisuirea legii de egală îndreptățire a naționalităților; reala și legala executare a acestei legi.
- 4). Autonomia bisericii române greco-orientală și greco-catolică din Transilvania.
- 5). Plina libertate a învățământului românesc în școlile române. A se prevedea în bugetul statului resursele necesare școlilor române și celorlalte instituții de educațiune națională.
- 6). Elaborarea unui proiect de lege electorală, basată pe principiul sufragiului universal, sau să se obțină cel puțin ca cetățeanul ce plătește un impozit direct să fie de drept alegător.

Acest program, votat de congresul din Sibiu dela 1881, diferă puțin de cel-ce fusese acclamat la Blaj în Câmpia-Libertății la 1867. El cuprinde deasemenea și revendicările pe cari înzădar au căutat Români să le prezente Împăratului Francisc Iosif: 43 de ani mai târziu (în 1892), comitetul național român a decis să reînnoască către Monarch demersul neisbit atunci. Pentru aceasta s'a redactat Memorandul, o broșură de 34 pagini, care n'avea de loc, cum s'a pretins, un caracter revoluționar, ci conținea numai „dosarul plângerilor națiuni”. Trei sute de țărani, delegați de alegători, în frunte cu doctorul Raftu, președintele comitetului, fură însărcinați a duce acest memorandum la Împărat. Furia Maghiarilor izbucni la aflarea acestui lucru. Organele guvernului din Budapesta de larară că Săveranul nu poate primi delegațiunea, și ajunseră a amenința cu reînceperea revoluției dela 1848, în cazul când „i-ar primi,

Intimidat de aceste strigăte, influențat de o teribilă presiune exercitată asupra-i, împăratul, nu cutează a primi pe delegații români, cari în trei rânduri încercară zădărnice a ajunge până la el. Refuză chiar a cedi petițiunea.

Aceasta, depusă la cancelaria imperială, fu trimisă inclusă guvernului ungurec, care la rândul său o trimise doctorului Rațiu.

Intoarcerea delegațiilor a fost semnalul unor scene ne mai auzite: în mai multe orașe populația maghiară, îndârjită în contra lor, îi insulta și îi lovia sub privirile pătinoare și aprobatoare ale poliției. La Turda casa doctorului Rațiu a fost devastată și chiar dărâmată; doctorul însuși abia a scăpat de furia mulțimei căutând un refugiu la Sibiu, împreună cu femeia și copiii săi. Toate acestea nu erau de ajuns pentru adversarii lor: trebuiau îngroziiți Românii, pentru-că au cutezat să ducă plângerile lor până la picioarele tronului. Mai ales trebuiau a fi pedepsiți pentru-că dăduse Suveranului titlul de *Împărat* în loc de „*Rege al Ungariei*” singurul cunoscut la Budapesta. Maghiarii sînt așa de intoleranți asupra acestui punct, încât în ultimul timp, când cu visita lui Francisc Iosif la St. Petersburg, un deputat al camerei a interpellat guvernul, pentru a afla dacă e adevărat, că Țarul a ridicat un toast pentru „*Majesta-tea Sa Imperială*” omîțînd de a adăoga cuvintele: „și *Regală*”.

Ministrul s'a grăbit să calmeze o astfel de neliniște, afirmînd că jurnalele au reprodus greșit cuvintele Țarului, care s'a exprimat corect.

Fiind cunoscută starea spiritelor maghiarilor, nu trebuie să ne mire de ce Memorandumul (conceput în termeni foarte respectuoși și afirmînd încă odată atașarea națiunii române la dinastia habsburgică), a fost prezentat ca o scriere edițioasă, și comperat de câțiva scriitori cu cele mai odioase pamflete anarhistice! S'a pronunțat chiar, de pe tribuna parlamentului ungurec, cuvîntul de înaltă trădare și un deputat cunoscut, dl Ugron, a interpellat guvernul pentru a-i întreba cum va pedepsi cutezanța petiționarilor. Maghiarii dădeau printr-aceasta o nouă probă de injustiție și tirănie lor. Nu e aceasta ceva straniu? Kossuthiști, după-ce au sfidat coroana făcînd acum trei ani ceremonii grandioase fostului dictator, s'au grupat sub steagul fiului său cerînd împreună cu el „*Întregă independență pentru patria ungurească, separațiunea completă de Austria*”. Total le este permis lor. Au putut în sjunul mileniului să organizeze sub ochii poliției, manifestațiuni sgomotoase, parcurînd străzile Pestei cu strigăte de: *Jos Vienna! Destul cu tutela austriacă! Destul cu mâinile Austriacilor în buzunarele noastre!* Și acești oameni cutează a socoti de rebeli pe Românii ce au prezentat respectuos Împăratului, plîngerile națiunii lor!

Față cu aceste exigențe unice, guvernul se găsea încurcat; ministrul justiției Szilágyi, a trebuit să recunoască „că adresarea unei petițiuni către Suveran, nu poate fi considerată cu un delict”, dar' adaugă în același timp „că publicarea acesteia, poate să cadă sub prevederile legii de presă”. După 2 ani de esitare, guvernul cedînd presiunilor ce-l înconjurau, confiscă (în Maiu 1893) exemplarele Memorandumului care se găseau încă în imprimăria din Sibiu. Urmărirea în contra a 5 semnatari ai petițiunii, fusese deja începută; acum fu pornită în contra tuturor membrilor comitetului național român (în număr de 25) considerați ca autori responsabili. Procesul după diferite amînări, fu adus înaintea tribunalului din Cluj, oraș ungurec, în luna lui Maiu 1894.

Doctorul Rațiu fu obiectul unor manifestațiuni simpatice la plecarea din Sibiu. Românii îi aduseră buchete și la toate gările de pe lungul drum, răsuna uralele țăranilor (în număr de vre-o 30.000) veniți din toate părțile pentru a saluta pe șeful partidului național. La sosirea în oraș fu întîmpinat de adevărate ovațiuni din partea Românilor cari pînăseseră în Cluj. Acești bravi veniseră aci ca la un pelerinaj patriotic. Ei înțelegeau că procesul era intentat mai mult națiunii române înseși, decât membrilor comitetului.

Dezbaterile fură deschise la 7 Maiu înaintea unui juriu compus numai din Maghiari, dintre cari nici unul nu înțelegea românește, și care își manifestau ural lor adăncă către preveniți, acoperindu-l de injurii și sarcasme. În toate părțile, astfel de jurați ar fi fost recușai, dar' aici președintele a dat exemplul unei parțialități revoluționare, luînd cuvîntul advocaților cari protestau, dându-le pedepse disciplinare și condamnînd pe unul la 100 fl. amendă, pentru-că „i-a permis să releveze că 2 dintre jurați publicase pamflete contra acușărilor. Față de o așa tendință și în imposibilitatea în care se găseau de a-și îndeplini misiunea, apărătorii au trebuit să se retragă. La ieșirea din audiență, în fața palatului justiției se găseau în număr mare de țărani cari pătrunseră în oraș, opunînd eforturile gen-

darmilor; ei acompaniară pe acușăci aclamîndu-i cu entuziasm, până la locuința lor. Această manifestație iritînd la culme pe Maghiari, provoacă din partea lor o contra-manifestație. Românii fură atacați în strada de populațiune, producîndu-se grave disordini.

(Va urma).

Cronică politică.

Declarațiile lui Bülow.

Dl de Bülow, secretarul de stat al imperiului german a făcut la 24 I. c. în fața comisiei de bugetare declarații importante despre chestiile politice dela ordinea zilei, anume despre *Grecia* și *afacerea cretană*, *afacerea Dreyfus* și din *Orientul* depărtat.

Estă ce a declarat el în resumat:

Guvernul grecesc a supus cabinetelor europene raportul comisiei de control.

Grecia va vedea, că controlul financiar răspunde interesei sale și că viitorul său depinde de arcearea creditului său.

Întru ce privește *afacerile cretane*, interesul Germaniei se mărginește la faptul că Creta să nu fie obiectul unor neînțelegeri între puteri și să nu devie cauza unor turburări în Orient.

Cât despre *afacerea Dreyfus*, guvernul german trebuie să-și impue cea mai mare rezervă. Dl de Bülow declară în mod formal, că nici-o dată n'a existat vre-un raport între ex-căpitanul Dreyfus și autoritățile germane. Constată cu satisfacție că chestiunea Dreyfus nu poate să turbure relațiile pacifice ce există între Germania și Franța.

Guvernul chinez a satisfăcut toate cererile Germaniei. Măcelul misionarilor germani a fost răsunat cu desăvîrșire.

Cea mai bună garanție în contra relațiilor unor asemenea fapte este găsirea permanentă, fixată prin contract, a unor trupe și corăbii germane, în portul Kiau-tschau.

Împrumutul chinez.

Agenția *Reuter* anunță din *Peking* următoarele, cu privire la împrumutul de stat al Chinei: În chestia împrumutului de stat o nouă conferință în 23 I. c. în *Csiung-Li-lamen* sau senatul împărațesc a fost primit antaiu ambasadorul Rusiei, ear' după el ambasadorul britic. Să crede, că guvernul englez va susține pretențiunea sa, de a se deschide portul Ta-Lien-Van. Contractarea împrumutului din Anglia sau Rusia depinde dela presiunea, ce o vor face aceste state asupra guvernului chinez.

Din Maramureș.

— Scrisoare particulară. —

Sighetul Marmăției, Ian. 1898.

Convictul din Sighet. — Ani rei. — Asociațiunea culturală. — Oferte generoase.

Poporul român din Maramureș cu jertfe mari a înființat *convictul român din Sighet*, care se susține parte din ofertele anuale ale clerului, inteligenței și ale poporului, parte din venitele localurilor de boltă, ce se află în edificiul convictului.

Cei doi ani trecuți au fost ani foarte răi pentru Maramureșeni. Pămîntul a dat roadă puțină; falimentarea casei de păstrare din Sighet a făcut daună peste un milion. Din această cauză și două bolte din edificiul convictului au rămas închise, perzînd convictul un venit de 6—800 florini.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș, ca ocazmuitoare a convictului s'a adresat către clerul și poporul din Maramureș, cerîndu-i sucursul binevoitor. La apelul „*Asociațiunei*” au încurs în favorul convictului sumele mai jos însemnate. Maramureșeni contribuieți meriți recunoștință, drept aceea mă rog să publicați numele lor și în prețuita „*Tribună*”.

Pentru convictul român din Sighet au contribuit domni: Petru Mihályi, deputat 50 fl.; Tit Bud, vicar 80 fl.; (tot d-sa a cumpărat învîlitoare pe paturile elevilor în valoare de 26 fl.); Excelența Sa episcopul Pavel 10 fl.; Sigismund Cziple, jude la tribunal 55 fl.; I. Fanea, preot 50 fl.; Vasiliu Iody, preot 5 fl.; Vasiliu Gyenge, protopop 5 fl.; George Belea, profesor de religie și literatură română 6 fl.; George Mihalca 4 fl.; Dr. Florantin Mihályi 25 fl.; Gavrilă Mihályi, preot 10 fl.; Avel Anderco, silvanist 15 fl.; Dr. Aurel Man 23 fl.; Dr. Mihail Kökényesy 25 fl.; Dr. Ioan Mihályi 50 fl.; Basiliu Jurca 40 fl.; Nicoleu Doros, prefect al convictului 10 fl.; Ioan Van-ces, învîlător 1 fl.; Ioan Muntean, primar comunal 50 cr.; Mihail Pavel junior, proprietar în Slatina 5 fl.; Alexandru Ghera, protopop 3 fl.; poporul român din Sat-Slătina 5 fl. 80 cr.; poporul român din Oca-Slătinei 2 fl. 50 cr.; Pavel Cziple 1 fl.; N. N. 50 cr.; Leon Petrușca 1 fl.; Gavril Șabó, executor 2 fl.;

Simeon Utan 1 fl.; Francisc Erdős 50 cr.; Ladislau Mihalca, protopret în pensie 3 fl.; Gregoriu Ioaneș, cantor în Sighet 50 cr.; Ioan Wlad, preot 1 fl.; Gavrilă Timiș 1 fl.; Basiliu Doros 50 cr.; Ioan Mihalca din Slatina 1 fl.; Carol Fejes, notar 50 cr.; Stefan Lengyák 50 cr.; biserica română din Sat-Slătina 10 fl.; biserica română din Desești 5 fl.; biserica română din Giulești 7 fl. 35 cr.; biserica română din Breb 7 fl.; biserica română din Berbești 5 fl.; biserica română din Vad 14 fl. 50 cr.; biserica română din Vișeu-superior 10 fl.; Ioan Ivasco, preot 2 fl.; biserica română din Rozavlea 6 fl.

1848.

— O propunere. —

Să împlinește în estan o jumătate de veac, de când poporul român după o mie de ani de lupte și după o altă mie de impilări, deșteptatu-s'a din somnul cel de moarte, pe când toți îl credeau stîns.

Amintirea vremurilor mari, a oamenilor mari o păstrează cu evlavie toate popoarele. Și poporul care nu își recunoaște pe al sei oameni mari, nevedînd este de dîșii.

Estă trece o jumătate de veac și nu avem nici o urmă despre vremile mari ale deșteptării noastre și despre oamenii nostri mari, decât poate pe acei puțini dintre ei ce mai sînt în viață, decât amintirea celor ce nu mai sînt și a vremurilor lor. Dar' nici un marmor, nici un semn, care să păstreze vie amintirea și să le fie și celor mai îndepărtați urmași mărturie despre faptele părinților, despre zilele deșteptării spre viață a națiunii.

Voi-am să ridicăm marmor în pămîntul nostru, din puterile noastre. Dar' stăpînirea a aflat, că e o cutezanță să gîndim noi, popor suferit din milă în această țeară, că se avem sub cerul liber o peatră, în vederea tuturor celor trecători mărturie despre zilele din trecut ale înălțării naționale și a crezută că e o primejdie, ca noi să ne aducem aminte de ziua în care părinții nostri au salutat, cu dorul de atâtea veacuri arzînd, a libertății, egalității, frățietății zorii. A aflat stăpînirea că e primejdie ca și ale noastre inimi se bată pentru visul de aur al tuturor popoarelor, pentru principiile de lanțuri zdrobitoare ce au cutriat lumea, aprinzînd din nou în flăcări schinteia vieții în națiuni ce păreau moarte pentru totdeauna. Și ne-a oprit.

Estă întrăm în a doua jumătate de veac și nu lăsăm nici un marmor, nici un semn în urmă de mărturie urmașilor. Să ne întrebăm, că e bine așa? Să ascultăm graul conștiinței noastre și să facem ceea ce ne cere demnitatea noastră națională.

Mă îndrept către publiciții români, către scriitorii cari prin puterea cuvîntului luptă pentru libertatea vieții naționale și pentru egalitatea în drepturi a națiunii române, către cei ce prin puterea cuvîntului urmează sub același steag, lupta ce cu arme au purtat-o părinții — și apelînd la sentimentul lor de cea mai curată iubire pentru neam, care sentiment i-a împins în lupta ce pretinde atât de mult altruism și abnegare, îi conjur să-și recunoască de o datorință sfîntă a rezolvi această chestie de onoare națională.

Căți mai sînt încă în viață, dintre cei ce au luat parte la mișcările anului 1848 sînt trecuți peste 70 de ani. Cei ce au putut înțelege ce se petrece sînt trecuți peste 60. Și îmbătrînesc tot mai mult și se stînge și generația care a auzit întîmplările acelor vremi din gura celor ce au trăit și au luptat atunci. Ceea ce mai putem astăzi încă, ar fi la a suta aniversare prea tîrziu.

Voi-am să ridicăm o peatră întru amintire și ne au oprit, pentru-că ar fi fost sub cerul liber și ar fi văzut-o ori-care trecător și s'ar fi dus vestea, că pe acest pămînt trăiește un popor, ce are un trecut, și că el este mîndru de acest trecut și de oamenii săi mari. S'ar fi dus vestea, că este aici un popor conștient de sine.

Dar' ne vor lăsa doar', ca să avem în casele noastre o carte, care păstrînd amintirea trecutului să ne înalțe inimile și să ni-le însușească.

Să avem o carte, care să le rămână și fiilor nostri, mărturie despre vremile trecute, mîngiere și încurajare în vremi de grele încercări, îndemn de neînfrângere și spre fapte mari însușitoare.

Sînt atâtea episoade înălțătoare, pe cari istoria le-ar lăsa pradă! Și ar adormi atât de mulți, înmormîntînd cu sine scumpe amintiri. Tot ce este vrednic de a nu fi dat uitărei să se adune într-un memoriu, care să dea — întrețînd și ilustrații — o icoană frumoasă și însușitoare a vremilor, oamenilor și faptelor din 1848—49. Să fie o carte cetită cu drag de mic și mare.

Am spus destul, pentru-că să-mi fie gîndul înțeles. Publiciții români, către cari mă îndrept vor ști ei mai bine am și la cine să

apeleze, pentru-ca nimic să nu scape din această carte, ce ar trebui să fie în ea, pentru-ca să avem un memoriu național al acelor vremi, în care toți cari au vre-o amintire vrednică de neuitare să o lase pentru generațiile viitoare.

Venitele cărți?

Dar' aş crede, că nu ar trebui să aşteptăm alte foloase decât acela, ca să ajungă cartea întru-cît se poate în mîinile tuturor; pentru acest scop să nu fie prețul mai mare decum s'ar recere pentru acoperirea cheltuielilor editării.

Tot întru acest scop mai am un cuvînt.

Comisiunea ce s'ar organiza pentru redactarea memoriului propus va ști să aflu un pictor român, care să eterneze pe pînă adunarea dela Blaj, pentru-că acesta e punctul culminant în mișcările anilor 48—49. Locul tabloului ar fi în casa națională. Dacă s'ar face pentru publicul mare două copii, una vrednică de ori-care salon, ear' alta care să poată pătrunde în toată casa română cred, că s'ar putea da și un ouoror pictorului ce ar primi să facă pînă.

Și pentru memoriu și pentru studiile ce s'ar recere pentru tabloul istoric e de o imensă însemnată, ca să se facă acum pînă-ce trăesc încă și bărbai, cari au luat parte activă în lupte și pînă-ce avem amintirea antăia și nemijlocită, nu mai tîrziu, căd amintirea va fi strîcînată prin mai multe generații și va fi mai gtearsă.

O icoană în fiecare casă românească și pe masă o carte despre deșteptarea națională. Avîndu-le acestea vom pute să întrăm cu fruntea senină în a doua jumătate de veac. Și va fi cea mai deamă a 50-a aniversare a adunării din Blaj, decă vom ști să asigurăm această întreprindere.

Unul dintre cei mai mici.

„Afacerea” Dreyfus.

Un reporter al ziarului *Echo de Paris* a interviat zilele acestea pe grafologii *Delhomme* și *Varinorol*, cari au intentat și ei proces lui Zola, pentru-că acesta îi acușă a fi dat false păreri asupra *bordereau* lui, declarînd că nu Eszterházy i-a scris. Ambii grafologi au spus reporterului, că Zola calumniează numai, de vreme-ce el au văzut originaul *bordereau*-ului și sîntămîni de zile i-au studiat, pînă-ce au putut definitiv constata, că manuscrisul, pe a cărui basă îl acușau pe Eszterházy, e o simplă imitare a scrisorei lui Eszterházy.

Între cei 104 martori, la care se va provoca Zola, se află ministrul de războiu *Billot*, generalii *Mercier*, *Boisdeffre*, *Pellieux*, *Gouze*, colonelul *Piquart*, majorul *Forcnetti*, *Scheurer-Kestner*, *Trarieux*, *Famres* și mai mulți membri ai corpului diplomatic din Paris.

În scrisoarea ce a adresat-o procurorului Zola spune, că citarea acestor martori e de aceea necesară, ca să poată dovedi și alte acușări, ce stau în strînsă legătură cu actul de acușă. Pe lângă aceasta Zola își mai rezervă dreptul de a cere citarea și a altor martori, pe cari îi privește exterioritatea. Acestia, cei mai mulți, sînt membri ai diplomației europene, între ei și *Dumba*, consilier la ambasada austro-ungară.

Prin *Paris* circulă șvonul, că marele banier *Rotschild*, înspăimîntat de campania antisemită ce s'a pornit în toate părțile Franței, ar fi hotărît a se muta la Londra. Îi vor și regreta Francezii!

CRONICĂ

Sibiu, 27 Ian. n. 1898.

Împăratul Wilhelm II. în Bihor. Precum se anunță din *Oradea-mare*, marile manevre se vor ține vara aceasta în *Bihor*. Autoritățile au primit deja avis pentru a lua necesarele măsuri de pregătiri. La manevre va asista alături de *Monarhul nostru*, și împăratul *Wilhelm II.*, care ar fi promis aceasta deja la manevrele dela *Totis*.

Proces pentru visita împăratului Wilhelm la Budapesta. La curtea cu juraj din Budapesta s'a pertractat alaltăieri un proces de presă, intentat contra foilor socialiste *Népfő* și *Volksstimme*, pentru doi violenți articoli, scriși din prilejul visitei împăratului *Wilhelm* la Budapesta. Acușai au fost doi redactori socialiști, *Rády Sándor* și *Szafra-nel István*. Rádi a fost osîndit la 4 luni temniță de stat, *Szafra-nel* va fi adus de nou pe banca acușaiilor.

Daruri pentru biserică. Ni-se scrie din *Moldova-nouă*, despre frumoase daruri bisericești: „*Lucrătorii dela agenția din Semlin, sub conducerea lui George Stroia, au donat sf. biserici 14 stihare de mătășă pentru prunci în preț de 148 fl. Locuitorii dela agenția din Baziaș, sub conducătorul Vasile Călescu,*

au donat 2 steaguri de mătășă roșii în preț de 140 fl. Dl paroh *Trilau Silviu Oprea* a îmbrăcat de nou evangalia și două steaguri negre în preț de 48 fl. Locuitorii dela agenția din Neoplanta, sub conducătorul *Iulian Vinhic*, două salinare în preț de 27 fl. Locuitorii dela agenția din Panclova, sub conducătorul *Costa Verdețiu*, 4 candelă de argint china în preț de 36 fl. *Lucrătorii dela agenția din Orșova*, sub îngrijirea lui *Ilie Popescu*, un ornat, un feșic și o icoană în preț de 75 fl. *Lucrătorii dela minele de cărbuni din Berzasca*, sub îngrijirea lui *Nicolae Dobrescu*, un lîier de argint china în preț de 36 fl. Din un fond făcut dela petreceri s'a făcut un steag alb de mătășă pe seama școlărilor în preț de 65 fl. *Eamele române* un acoperemînt pe icoanostas în preț de 14 fl. Prin aceasta se aduce mulțumită atât dîi paroh cât și contribuitorilor. Dumnezeu să le răsplătească tot binele.

S. G.

Societatea macedo-română din București. Membrii consiliului de 35 al societății macedo-române din București s'au întrunit și au ales Duminecă biroul digitant în persoana d'or: *V. A. Urechia*, *S. Perietseanu-Buzdu*, *Dr. Leonte*, ca membri; *O. Ioanide*, *cassar*; *C. Naum*, *Lăzărescu-Lecanta*, *secretari*. După aceea s'au primit cu aclamație donațiunile d'or *Urechia*, *Leonte* și *Dan*, cari constituiesc câte o subvenție de 600 lei pe an pentru câte o școală din Macedonia. Budgetul a fost votat cu un excedent de 4000 lei.

Din Pianul de jos ni-se scriu cu datul 26 Ianuarie n. următoarele: Cu finea anului 1897 în toate comenele din împărajul nostru comitețele com. s'au integrat, primăriile s'au reconstituit. Comitetul s'a restaurat și în comuna noastră; primăria însă nu s'a ales nici acum. Causa este, că s'a dat recurs contra viriliștilor, pe motiv, că s'a susecut în ca Fried. S'huleri din Orăștie, deși el pe hotarul comunei noastre nu posedă nici o avere imobilă, ci plătește aici simpla dare de cl. III-a după regal.

Este deci numai lucru firesc, că dl vice-comite a dat loc acestui recurs, de-înd omiterea lui S'huleri din lista viriliștilor.

În contra acestui decis a dat acum *Schuleri* recurs la comitetul administrativ, și precum se șvonește, recursul s'a dat la *Indemn* și cu concursul unei persoane dela administrație, persoană, care, stînd în legătură cu bărbai de influență din comitetul administrativ, a asigurat pe *S'huleri*, resp. pe plenipotențiului acestuia, de succes.

Ar fi lucru mare, dacă aceasta s'ar adeveri; de oare ce §. 33, al art. XXII. din 1886 spune clar: „*Contribuabilul cel mai mare după averea imobilă, ce sace pe teritoriul comunei, dacă nu locuiește aci, își poate exercita dreptul și prin plenipotențiului seu*”.

Cum a explicat dl vicecomite acest §, așa-i explică și alți jurisconsulți, cum se poate vedea din răspunsul dat la a V-a întrebare în nr. 6 din 1897 al foii „*Magyar-Köz-gazdasági*”, precum și din decisiunile aduse de forul suprem în mai multe cazuri concrete din alte comitate. Dacă cu toate acestea cauza noastră se va decide altfel, noi stătem rezoluți a o duce și la minister. Nu putem crede însă, că comitetul administrativ ar fi în stare a comite o astfel de călcare de lege, căci aceasta ar deirga mult din reputațiunea comitatului nostru. Dar' — o să vedem!

Un alegător.

Proces contra unei foi săsești. Procuratura din Cluj a intentat proces foii „*Bistritzer Wochenblatt*”, pentru un articol, scris din prilejul desvîlirii monumentului lui *Petőfi*. Acușă e încripată pe vechiul clișeu: „*agitație contra națiunii maghiare*”. Pertractarea se va ține în curînd.

Voece conștiinței. Din *Londra* se anunță, că la tribunalul de acolo s'a denunțat zilele acestea, de bunăvoie, un lord numit *William Neville*, fiul unui membru al camerei lozilor. *Neville* a falsificat adecă un cambiu de 110.000 fl. Faptul i-a comis astfel, că a pus înaintea prietenului său *M-y* o hîrtie pe jumătate acoperită, invitându-l să-și iscălească numele. *M-y*, în bună credință că prietenul său vrea să facă vre-o glumă, își scrisse numele fără să fie știut că hîrtia acoperită este o blanchetă de cambiu. Când *M-y* a știut că gluma prietenului său e prea groasă și că prin ușurința sa etras pe sfoară pînă la suma de 110 mii fl., a plecat la tribunai să înșineze gluma prietenului său; dar' glumețul *Neville* i-a premers. S'a prezentat toșuși la tribunal și i-a mărturisit păcatul. Tatăl lui *Neville* a asigurat restituirea întregii sume. În urmăre, lordul garlatan, după-ce i-s'a luat fasiunea, a fost pus pe picior liber, pînă-ce va fi judecat.

Faimosul proces Bojcejev s'a terminat alaltăieri noaptea. Curtea de apel, contrar osîndiei tribunalului, a adus cel mai aspru verdict: *alăt Bojcejev căt și Novelics* au fost osîndiți la moarte. Fratele lui *Bojcejev*, *Nicola*, a fost și de data asta achitat. Condamnații mai au să plătească tatălui victimei o desdăunare de 5000 fr.

Redactor umorist, osîndit pentru lesă malestare. Tribunalul din *Berlin* a osîndit zilele acestea la două luni temniță de fortăreață pe scriitorul *Ivan Trojan*, redactorul foii umoriste *Kladderatsch*, pentru-că a satirizat o vorbire a împăratului german. În discursul de apărare, acușatul a spus între altele: „*Maiestății Sale îi place să vorbească nemijlocit poporului, prin urmare trebuie să se aștepte ca dela popor să scape și răspuns*”.

Mătasă de bal 45 cr.

(BALL-SEIDE)

până la 14 fl. 65 cr. metru — din fabricile mele proprii —

precum și mătasă Henneberg, neagră, albă și colorată de la 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vârgată, carie, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite culori și deseneuri etc.)

Pentru haine și bluze din fabrică. Privăților li s-a trimis franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de mătăsă ale lui G. Henneberg în Zürich,
(liferant de curte c. și r.)

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Novitate!
Cadou
ocasional!

LIMBA FLORILOR.
— De amor și amicitie. —

Simbolica naturală a celor mai favorite flori, compusă după explicările orientailor de

Un amoresat.

Acest volum, în format dragălaș (32°) imprimat pe hârtie velină, în două culori, negru și albastru, elegant compactat în lux, este

cadou potrivit
pentru tinerime, mai ales pentru fete.

În legătură de pânză colorată, tabla titlului imprimată cu aur.
Prețul unui exemplar 50 cr. = 1.50 lei.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

Călimdarul „Lumea Ilustrată“
pe anul 1898

cu un bogat cuprins, cu prețul de 70 cr., (cu porto postal 75 cr.)

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Toate scrierile

profesorului Dr. Weigand despre Români

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români). Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Români din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care se interesează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru neșpecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă fl. 6.20
- Vol. II. (Volkstliteratur), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă fl. 5.—
2. „Vlach-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., cu 4 ilustrațiuni, fototipie, costă fl. 2.25
3. „Die Sprache der Olympo-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă fl. 1.85
4. „Raportele anuale despre seminarul filologic român din Lipsca“, conținând lucrările lui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români: „Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă fl. 1.85 „Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă fl. 2.80 „Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă fl. 3.80

Cartea de sub nr. 1, vol. I. e pentru toți Români inteligenți; celelalte se recomandă bărbaților de specialitate. Toate sunt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni.

Pilulele curățitoare de sânge

numite mai demult pilule universale ale lui

I. PSERHOFER

[112] 2-6

merită cu tot dreptul numele din urmă, pentru-că în adevăr abia există boale, la care aceste pilule se nu confirme efectul lor în adevăr excelent.

De mulți ani aceste pilule sunt pretutindenea lăpse și puține familii vor fi în cari se lipsească o mică proviziune din acest excelent mijloc de casă.

De mulți medici aceste pilule au fost și sunt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor boalelor, cari se nasc din mistuirea rea și din obstipațiune, ca: *perturbațiuni în circulația ferii, boale de ficat, slăbirea mașelor, colică, congestiuni de sânge la creeri, hemorizi etc.*

Prin însușirea lor curățitoare de sânge ele sunt de efect cu deosebire bun la *anemie* și la boalele rezultate din aceasta, ca: *galbinarea, dureri de cap nervoase etc.* Afară de aceea aceste pilule curățitoare de sânge lucră atât de domol, încât nu cauzează nici cea mai mică durere, și prin urmare pot fi luate fără grije și de persoanele cele mai slabe și chiar și de copii.

Aceste *pilule curățitoare de sânge* se produc veritabile singur numai în farmacia la „Mărul de aur al imperiului“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse nr. 15, Viena, și costă o șatula cu 15 pilule 21 cr. v. a., o ruletă cu 6 șatule costă fl. 1.05. Trimițându-se banii înainte o ruletă de pilule francată costă fl. 1.25, 2 rulete fl. 2.30, 3 rulete fl. 3.35, 4 rulete fl. 4.40, 5 rulete fl. 5.20, 10 rulete fl. 9.20.

NB. În urma lăpsei lor mari aceste pilule sunt imitate sub cele mai diferite forme și numiri; ne rugăm deci a cere numai *pilulele curățitoare de sânge ale lui I. Pserhofer* și a considera numai pe acelea de *veritabile*, a căror instrucțiune de întrebuințare este provăzută cu iscalitura I. Pserhofer și care poartă pe inscripția coperișului aceeași iscalitură cu scrisoare roșie.

Dintre nenumăratele scrisori, în cari consumenții acestor pilule mulțumesc pentru sănătatea redobândită după cele mai diferite și mai grele boale, lăsăm să urmeze aici numai puține, cu observarea, că ori-cine, care le-a folosit numai odată le recomandă mai departe:

Köln, 30 Aprilie 1898.
Stimate Domnule Pserhofer! Fii atât de bun și trimite-mi earși 15 suluri din neîntrecutele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui, cu rambursă postală. Și prin aceasta îți exprim sincera mea mulțumită pentru puterea miraculoasă a pilurilor D-Tale.
Stimează cu înaltă stimă Francisc Pawlistik, Köln Lindenthal.

Hrasche, lângă Flödnik, 12 Septembrie 1887.
Stim. Domn! Voea lui D-zeu a fost că mi-a venit în mâni pilulele D-V., ear' acum Vă scriu despre rezultat: m'am fost răcit în patul nașterii, așa că n'am mai putut lucra nimica și acum sigur aș fi deja moartă dacă nu m'ar fi scăpat miraculoasele D-Voastre pilule. Dumnezeu să Te binecuvinteze de o mie de ori pentru aceasta. Am încredere, că pilulele D-Voastre mă vor vindeca de tot, precum au dat și altora sănătașea.
Teresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decembrie 1887.
Stimabile Domn! Vă exprim cea mai călduroasă mulțumită în numele mamei mele de 60 de ani. Aceasta a pătimit 5 ani de catar cronic de

stomac și de boală de apă. Viețați îi era chin și se credea deja perdută. Din întâmplare a căpătat o șatula din excelențele D-Voastre pilule curățitoare de sânge și după întrebuințare mai lungă a acestora s'a vindecat.
Cu distins respect Iosefa Weinzettel.

Eichengraberamt, lângă Gföhl, 27 Martie 1889.
Stimabile Domn! Devotat subscrisul mă rog a-mi trimite încă odată 4 rulete din pilulele D-Voastre intr'adever folositoare și excelențe. Nu pot între-lăsa a Vă exprima deplina mea recunoștință despre valoarea acestor pilule, care le voi recomanda cu toată căldura tuturor bolnavilor oriunde voi ave prele. Despre această mulțumită a mea Te împunternesc să faci ori-ce întrebuințare publică.
Cu distins respect Ignatie Iliash.

Gotschdorf, lângă Kohlbach, Silesia-austriacă, 8 Octombrie 1888.
Stimabile Domn! Te rog frumos a-mi trimite o ruletă cu 6 șatule din pilulele D-Voastre universale curățitoare de sânge. Numai miraculoaselor D-Voastre pilule am să mulțumesc că am scăpat de o boală de stomac, care m'a chinuit 5 ani de zile. Aceste pilule nu se vor mai găti nici-când din casa mea și Vă exprim prin aceasta cea mai călduroasă a mea mulțumită.
Cu cel mai mare respect Anna Zwickl.

Licner de plante alpine de W. Ottm. Bernhard in Bregenz in flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr., 1/4 flacon 70 cr.

Alifie americană în contra podragei, cel mai eficace mijloc în groase și reumatice: ca dureri pe șirul spinarei, junghiuri în picioare, ischias, migrene, durere nervoasă de dinți, dureri de cap, junghiuri în urechi etc. fl. 1.20.

Balsam miraculos englezesc, de I. Pserhofer un flacon 1 fl. 50 cr.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut de tot felul, precum și în contra ori-și-cărui fel de rane învechite. 1 borcan 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Kola preparate a lui Stoll mijloc excelent pentru întărirea nervilor, pentru bolnavi de stomac și contra boalelor de maț. 1 litru Elisir Kola sau vin n. 3.—, 1/2 litru 1 n. 60 cr., 1/4 litru 85 cr.

Balsam de gușe remediu sigur în contra grumazului gros. 1 flacon 40 cr., trimiterea francată 65 cr.

Afară de preparatele aici numite se află toate specialitățile farmaceutice anunțate în ziarele austriace și în cele străine și la cerere se procură prompt și ieftin toți articolii, care nu se vor afla poate în depozit.

Trimiterile prin postă se efectuează cât se poate de iute, trimițându-se banii înainte, ear' comande mai mari și cu rambursă.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pișuri, a căror assignațiune poartă numele I. Pserhofer și acele șatule ce poartă pe coperiș același nume în coloare roșie.

Farmacia lui I. PSERHOFER „la mărul de aur al imperiului“ Viena I., Singerstrasse nr. 15.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire“, *poesie* (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50

„Dan“, *roman*, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75

„Dan“, *roman*, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.

„Din goana vieții“, ediția III. (1895). fl. 1.75.

„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.

„Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.

„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltoare“, *nuvele*, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.